

mark eller beteshage å båda sidor, eger stängselvitsord ej rum. Den ohägnade marken skall likväl icke anses till gemensamt mulbete upplåten, der ej annorlunda aftaladt är.“
Om remiss till vederbörligt Utskott anhålles ödmjukast.

Stockholm den 29 Januari 1867.

W. Croneborg.

N:o 37.

Af Herr Croneborg, Wilhelm, angående tillägg till 9 § i 12 Kap. af Skiftesstadgan.

För undanrödjande af de hinder, som i nu gällande lagstiftning förefinnas emot en vårdad skogsskötsel och möjligheten att åstadkomma egentliga skogsegendomar utan förening med landtbruk, har jag hos Riksdagen föreslagit åtskilliga förändringar i Kongl. Förordningen af den 6 Augusti 1864, angående hemmansklyfning och jordafsöndring, samt den 21 December 1857 angående stängselskyldighet. Under förutsättning att mina härom gjorda framställningar vinna bifall, vill jag härmed söka ådagalägga, hurusom de allmänna föreskrifterna om skiftesläggning i Kongl. Stadgan om skiftesverket den 4 Maj 1827 hafva ett ganska menligt inflytande på skogsskötsel, beräknad på framtida bestånd och afkastning. Vid ett laga skifte, der hemmantalet antages till delningsgrund, har egaren af en emot viss årlig afgäld afsöndrad lägenhet eller skogstrakt, som icke är satt i mantal, icke någon talan, utan föres den af den jordegare, från hvilkens hemmanslott afsöndringen skett. Om och i hvad mån lägenhets-innehafvarens rätt under skiftesförrättningen varder bevakad lærer väl i allmänhet bero på skatteegarens större eller mindre utsigt att få lägenheten ånyo sammanlagd med hemmanslotten, men blotta möjligheten att lägenhets-innehafvarens rätt varder förbisedd eller förnärmad, innefattar redan en brist i lagstiftningen, som i vårt lagbundna samhälle bör undanrödjas. Det kan väl härvid invändas, att den sålunda förnärmade har sin regress till skatteegaren, men med hänsyn speciellt till frågan om skogsskötsel torde ett sådant inkast icke förtjena afsende af orsaker, jag här nedan vill närmare utveckla.

Vidare utgöra de i 12 Kap. Skiftesstadgan gifna mer eller mindre minutiösa föreskrifterna om skiftesläggning ett särdeles hinder för en ordnad skogsskötsel. Denna handtering har också icke varit egentligen afsedd, då skiftesstadgan författades, hvilket är med tydliga ord uttryckt i slutet af nämnda Kapitels 14 §. Lagen att skogsmark och inegor till samma hemmanslott böra, så vidt ske kan, samman-

läggas, leder i allmänhet till oformligheter i skiftesplanen på ett sätt, som icke ens kan beskrivas, utan bäst synes vid flyktig blick på nästan hvarje egokarta öfver laga skiften i skogstrakter, der egoskiften förekomma med längder af hela milen och en bredd af några hundra fot.

För den, som från hemman förvärfvat blott skogsmark i akt och mening att företaga en rätt ordnad skogsskötsel, lärer väl ovedersägligen vara minst sagdt nedslående att, sedan han på en till figuren lämplig skogstrakt, som från en eller flera hemmansdelar i ett skifteslag blifvit afsöndrad, företagit t. ex. att indela skogen till traktthuggning och att med kulturer befordra återveften, och dermed fortfarande några år, med ens finner hela planen öfverändakastad derigenom, att han i stället för den sammanhängande egofiguren blifver tilldelad små lotter, mer eller mindre åtskiljda, allenast på det lagens föreskrifter om in- och afrösningsjordens sammanläggande må kunna hållas i helgd och detta allt utan att en sådan lägenhets-innehafvares rätt under skiftesförrättningen ens varder hörd.

Det är egentligen Skiftesstadgans 12 Kap. 3 § 1 mom. samt 6 §, som i deras noggrannaste tillämpning äro i ordets egentliga bemärkelse olycksbringande för egare af blott skogsmark. Också saknas icke exempel på att till och med högsta domaremagten icke med stränghet håller på dessa stadganden om att all skifteslagets mark skall i skiftet ingå. Det har t. ex. yttrats: "Som torpet N. till största delen utgör en från hemmanet S. under full eganderätt lagligen upplåten lägenhet och, i anseende till dess belägenhet i gränsen af skifteslagets egoområde, icke hindrar ordentlig och formlig skiftesläggning, så fann Kongl. Maj:t skäligen föreskrifva att torpet N. finge från laga skiftet i S. uteslutas."

För att så vidt ske kan undanrödja ofvan anmärkta olägenheter utan att tillika förorsaka någon egentlig rubbning uti 12 Kap. Skiftesstadgan, föreslår jag vördsammast följande tillägg till 9 § i nämnda Kapitel:

§ 9. Särskilda delar af ett och samma hemmansnummer — — — —
hvarandra läggas.

"Är lägenhet eller skogsmark med full eganderätt afsöndrad från "en eller flera hemmansdelar eller utgöres hemmansdel af blott skogsmark, och kan den vid laga skifte behållas i samma läge, då må sådant ske, ändock att förberörda föreskrift och stadgandet i 3 § 1 mom. "icke varder iakttagen." Eger någon i by — — — — ligge i handlingarne förvarad.

Om remiss till vederbörligt Utskott anhålles ödmjukast.

Stockholm den 29 Januari 1867.

W. Croneborg.